

2023

JEDOVNICKÝ ZPRAVODAJ

ČERVENEC/SRPEN

Úvodem z redakce

Milí čtenáři, v tomto čísle nenajdete sáhodlouhé úřední výpisy z usnesení zastupitelstva a rady, ale místo toho vysvětlující článek člena zastupitelstva J. Plcha, který vás vyzývá, abyste se sami vyjádřili k tomu, **jaký způsob informování o tom, na čem se usneslo zastupitelstvo a rada, vám dává největší smysl.** Budeme se těšit na vaše názory.

Druhá věc, kterou máme tentokrát na srdci, je rozsah a obsah tištěného zpravodaje.

V letošním roce došlo ke zdražení mnoha věcí a služeb, takže při snaze vejít se do schváleného rozpočtu budeme muset ve zbytku roku šetřit na počtu stránek. **V příštím čísle plánujeme přinést anketu k obsahu Jedovnického zpravodaje,** abychom získali zpětnou vazbu, které rubriky a které typy článků jsou pro vás zajímavé a přínosné – a které méně. Můžete o tom začít přemýšlet už teď.

Redakce Jedovnického zpravodaje

Informace z radnice

Anonymizované výpisy z usnesení zastupitelstva a rady

V zákoně o obcích říká § 97: „*Obec informuje občany o činnosti orgánů obce na zasedání zastupitelstva obce a dále jiným způsobem v místě obvyklém.*“ Formulace o informování „způsobem v místě obvyklém“ se objevuje ještě na dalších třech místech tohoto zákona. Je ale jasné, že „způsoby v místě obvyklé“ nejsou neměnné, že se vyvíjejí a přizpůsobují době. Dnes už nechodí obecní srážník s bubnem, v Jedovnicích už před lety utichly amplióny obecního rozhlasu, „papírovou“ úřední desku nahradily elektronické informační nástroje – textžurnál, videožurnál a obecní webové stránky. Relativně nově máme „hlášení rozhlasu“ přes e-mail a mobilní aplikaci, nejnověji obec informuje i přes sociální sítě Facebook a Instagram.

Od začátku tohoto volebního období proběhlo několik debat, zda v Jedovnickém zpravodaji zveřejňovat či nezveřejňovat anonymizované výpisy z usnesení – a pokud ano, tak jakým způsobem.

Jde totiž jen o výpisy (ne o zápisy), kvůli ze zákona nutné anonymizaci jsou některé body téměř nesrozumitelné a je otázkou, zda nejde o zbytečné plýtvání místem ve zpravodaji. Opakovaně zaznělo, že právě tyto výpisy by měly být ze zpravodaje vyřazeny, protože je lze najít na elektronické úřední desce i na webu, že ve zpravodaji jsou kvůli lhůtám tyto informace stejně neaktuální, že by mohly být nahrazeny stručnými komentáři k „podstatným bodům“ přijatých usnesení. Ušetřilo by se tím místo

JEDOVNICKÝ ZPRAVODAJ, periodický tisk územního samosprávného celku
ČERVENEC / SRPEN 2023, číslo 4, rok 2023.

Vydává městys Jedovnice, adresa: Havlíčkovo nám. č. 71, 679 06 Jedovnice.

Vychází jako dvouměsíčník. Distribuuje se zdarma do všech domácností a škol v Jedovnicích.

Registrační číslo MK ČR E 11383. Sazba Ing. Petr Slaviček. Tiskne Tiskárna A.M.G.

Šéfredaktorka Michaela Doleželová, tel. 723 205 622., e-mail: zpravodaj@jedovnice.cz

Zástupkyně šéfredaktorky Soňa Plchová, e-mail: jedovnickyy.zpravodaj.redakce@gmail.com Foto na titulní straně:

Jitka Koutná. Uzávěrka tohoto čísla byla 19. července 2023. Redakce má právo v případě potřeby přispěvků krátit.

Za věcnou správnost materiálů zveřejněných ve zpravodaji odpovídají autoři.

Poplatek za inzerci přijímá Bc. Monika Plíšková, referentka kultury, školství a poplatků ÚM Jedovnice, Havlíčkovo nám. č. 71, 679 06 Jedovnice, tel. 516 528 213, e-mail: poplatky@jedovnice.cz

Ceník inzerce: plošná inzerce – 1200 Kč celostránková, 600 Kč polovina stránky, 400 Kč třetina stránky, 300 Kč, čtvrtina stránky; řádková inzerce – 70 Kč za 1. řádek, za každý další +30 Kč.

Uzávěrka příštího čísla (ZÁŘÍ / ŘÍJEN 2023) bude ve středu 20. 9. 2023 v 15 hodin.

ve zpravodaji, které by se případně (za stejné peníze) dalo využít pro jiné texty, více fotografií atd.

Na druhou stranu – z dotazníkového šetření mj. vyplynulo, že zpravodaj je po obecním webu druhým nejčastějším zdrojem informací pro občany a že je pro ně tedy tištěná podoba důležitá.

Nabízejí se tři možnosti:

- 1) Ponechat stávající stav.
- 2) Anonymizované výpisy usnesení zcela vřadit, protože jsou dostupné na výše uvedených místech, kde jejich zveřejnění „nic nestojí“.
- 3) V tištěném zpravodaji zveřejnit jen ty body z usnesení, které dávají čtenáři smysl samy o sobě. A výslovně upozornit, že kompletní přehled usnesení je na úředních deskách.

Tedy (například) – ve zpravodaji zveřejnit usnesení: „Rada městyse Jedovnice souhlasí s nákupem infrazářiče TOPAS TPS 15, model 2017

včetně komponentů v celkové ceně do 200.000 Kč.“ Nebo: „Rada městyse Jedovnice schvaluje veřejnoprávní smlouvu o poskytnutí dotace z rozpočtu městyse s organizací Junák – český skaut, středisko Jedovnice, z.s., ve výši 40.000 Kč.“

A naopak ve zpravodaji nezveřejňovat (například) usnesení: „Rada městyse Jedovnice souhlasí se zveřejněním záměru prodeje části pozemku p. č. 847 o výměře cca 210 m². Žadatel paní J. H., Jedovnice.“ Nebo: „Rada městyse Jedovnice schvaluje smlouvu o nájmu pozemků č. 0026000031 s Ing. B. L., Pribylina.“ Kompletně všechna usnesení včetně takovýchto „nicneříkajících“ ale stále budou dostupná na „úřední desce“ na webových stránkách obce.

Jaký je váš názor? Napište prosím na mail redakce zpravodaj@jedovnice.cz, případně svůj názor můžete sdělit osobně v knihovně.

Josef Plch, zastupitel

Další důležité informace

Participativní rozpočet 2023

Stručná, již dříve zveřejněná zpráva říká: „*Hlasování o použití částky 500 000 Kč z obecního rozpočtu se zúčastnilo 130 osob. Workoutové prvky získaly 50 hlasů, oprava schodů ke kulturnímu domu 33 hlasů, nákup a umístění městského mobilidáře 23 hlasů, modernizace kuchyně v kulturním domě 21 hlasů, 3 hlasy byly neplatné.*“

Mezi lidmi se rozběhla diskuse, o jejímž obsahu mnoho nevíme – přeciť jsme si však mohli krátkou výměnu názorů na facebookovém Jedovnickém fóru. Připomínky byly k zastaralému způsobu hlasování (papírky v knihovně), k výběru témat. Někdo při tak malé účasti navrhoval anketu zrušit, někdo s povzdechem konstatoval, že pouhých 50 lidí může rozhodnout o půl milionu. Že je to od zastupitelů alibismus. Že opravy nemají v návrhu co dělat, protože je povinností pečovat o majetek s péčí řádného hospodáře. Atd.

Smyslem participativního rozpočtu je kromě jiného i to, aby si všichni lidé uvědomili, že není na jedné straně „obec“ (kam patří starosta, radní, zastupitelé, obecní zaměstnanci, členové výborů a snad i komisi) a na straně druhé „občané“, ale že obec je právě společenstvím občanů. Cílem je více lidí vtáhnout do dění, to mi nepřipadá jako projev alibismu.

Pokud „občan“ říká: „Co to zas na té obci vymysleli?“ a „zastupitel“ si myslí: „Do toho nám občané nemají co mluvit,“ pak jde na obou stranách o nepochopení toho, jak by obec měla fungovat.

Je pravdou, že v tomto případě 50 lidí rozhodlo o použití půl milionu korun. Ale stejně tak stačí 8 lidí (nadpoloviční většina zastupitelů), aby rozhodli o částce přes 90 milionů (letošní rozpočet obce). Nebo 3 lidé (nadpoloviční většina rady), aby rozhodli také o půl milionu.

„Péče řádného hospodáře“ je bohužel pěkná formulace, která ale nedává návod, jak konkrétně postupovat. Péči řádného hospodáře lze stejně tak zdůvodnit pravidelnou údržbou, opravou budov či odbahnění rybníka (protože tím se udržují ty věci pěkně), jako naopak zanedbání údržby a následnou demolici budov či vysušení rybníka (protože tím se ušetří spousta peněz včetně mzdových prostředků). A i samotný fakt, že se mnoho věcí musí opravit, neříká, kdy co udělat, jaké jsou priority. Tedy i na to je zajímavé znát názor občanů.

Pokud jde o způsob hlasování – pro příští roky by se měli občané podílet už na výběru akcí do ankety. Samotné hlasování bude probíhat primárně elektronicky, aby bylo pohodlnější a přístupnější. Jsme si ale vědomi, že ne všichni občané se pohybují na internetu, takže možnost „papírového“ hlasování bude také zachována.

Na závěr díky vám všem, kteří se zajímáte o obecní dění a aktivně se do něj zapojujete. Snad vás bude čím dál víc!

Josef Plch, zastupitel

Čapí hnízdo denně na JIK (10.00–16.00)

Každý rok přinášíme na infokanálu přímý přenos z čapího hnízda pro ty, kdo nemají internet. Spuštění a ukončení přenosu do vysílání probíhalo ručně, a proto jsme ho mohli realizovat pouze v průběhu jednoho či dvou víkendů za sezónu. Nyní se podařilo Marku Kalovi proces zautomatizovat. Děkujeme.

Videožurnály o prázdninách nevysíláme, a tak budeme každý den v době od 10.00 do 16.00

na JIK vysílat namísto „monoskopu“ právě přímý přenos z čapího hnízda.

Vysílání plánujeme ukončit ve chvíli, kdy čápata vylétnou z hnízda.

Pokud nemáte kabelovou televizi, můžete si třeba domluvit návštěvu u někoho, kdo kabelku má:-).

Redakce JIK

Informace o činnosti hasičů

Je zase slyšet dětský smích na hasičských stanicích... a ve zbrojnici JSDH Jedovnice také!

Nejprve epidemie Covid-19 a následně zapojení příslušníků HZS Jihomoravského kraje do plnění úkolů v rámci migrační krize, související s válkou na Ukrajině, zapříčinily zdánlivě nekonečnou pauzu v plnění závazků na poli preventivně výchovné činnosti. Hasiči nechodili do škol v rámci programu Hasík (více o programu viz www.hasik.cz), děti nemohly navštěvovat hasiče ve zbrojnicích ani na stanicích.

Až letošní školní rok zase přál vzdělávacím aktivitám, a tak jsme opět mohli navázat na naši preventivně výchovnou činnost v oblasti požární ochrany a ochrany obyvatelstva na školách. Druháci na základních školách si s námi povídali například o tom, kdo jsou hasiči, co

je jejich práce, co je to bezplatná telefonní linka tísňového volání, který oheň je „dobrý“, který oheň je „zlý“ a jak se může dobrý oheň proměnit ve zlý. Šestáci pak zjišťovali, co je to IZS a číslo 112, jak správně nahlásit dopravní nehodu, co to jsou hasičí přístroje a „ohňový trojúhelník“, co je to varovný signál a co dělat, když jej uslyším, co dělat, když bude nařízena evakuace z místa bydliště, jaký by měl být obsah evakuačního zavazadla a podobně.

Odměnou za „výuku o hasičích“ na školách byla dětem návštěva na hasičské zbrojnici JSDH Jedovnice. Prostory zbrojnice zaplnili druháci a šestáci ze ZŠ Jedovnice, Lipovec, Podomí či Křtiny. A že se tam postupně vystřídal něco

přes 250 žáků! Na úvod se obzvláště ti nejmenší dozvěděli, jaký je rozdíl mezi profesionálními a dobrovolnými hasiči, všem byl představen způsob, jakým je jedovnickým hasičům vyhlašován poplach a jak se členové jednotky dozví, kam a na jakou událost mají vyjždět. Mnozí byli fascinováni tím, že naše jednotka musí k události vyjet za pouhých pět minut od vyhlášení poplachu!

Kromě hasičských vozidel a jejich vybavení byly dětem prezentovány další technické prostředky (například obleky proti bodavému hmyzu, suché obleky do vody či záchranný člun a paddleboard na jedovnický rybník), starším dětem byl představen automatizovaný externí defibrilátor (jinak AED) a další zdravotnické vybavení u jednotky. Na konci „zdravotnického bloku“ hasiči vysvětlili všem dětem, jaké výhody má aplikace Záchranka, a doporučili její instalaci

jím i všem jejich blízkým, kteří mají chytrý telefon.

Dalo by se říci, že při posledních exkurzích, kdy bylo již řádně teplo, děti nejvíce uchvátíla práce s vodou. Šlo totiž nejen o představení proudnice a práce s ní, ale děti měly za úkol také vodním proudem srazit kužely. A těm nejhodnějším byl představen způsob vytvoření a účel vodní clony, čehož děti notně využily k vlastnímu zchlazení. Ale co, bylo skutečně horko a všichni si to malé osvěžení zasloužili. Strávili jsme společně příjemné, ale i přínosné chvíle – obě strany se mají od sebe navzájem co učit a každé setkání je vzájemně obohacující. Jsme rádi, že můžeme opět v programu Hasík pokračovat.

*plk. Mgr. Martina Koubová,
vedoucí oddělení ochrany obyvatelstva
a krizového řízení HZS JMK*

Bucharův memoriál 2023

V sobotu 19. června se na fotbalovém hřišti u kulturního domu konalo okrskové kolo soutěže v požárním sportu mladých hasičů. Jednalo se o tradiční Bucharův memoriál, který

proběhl po tříleté nucené přestávce způsobené Covidem-19. Soutěžilo se v jedné požární disciplíně, a to „Požárním útoku“.

Soutěže se zúčastnila družstva mladších a starších žáků sborů okrsku Jedovnice. Mimo Jedovnic přijeli soutěžit ještě mladí hasiči z Ostrova u Macochy, Kotvrdovic, Lipovce a Senetářova. V kategorii mladších žáků soutěžilo celkem šest družstev plus dvě družstva mimo soutěž, v kategorii starších žáků startovalo družstev pět.

Náš městys reprezentovalo nově vznikající družstvo pouze v kategorii mladších žáků. To při svém úplně prvním startu obsadilo páté místo s časem 45,78 s.

Všem soutěžícím děkujeme za účast a těšíme se na mladé hasiče při dalších ročnících Bucharova memoriálu.

Ing. Radek Hédl, Ph.D.

Soutěž ve vyprošťování z havarovaných vozidel

V neděli 16. července se naše jednotka SDH Jedovnice zúčastnila krajského kola soutěže ve vyprošťování z havarovaných vozidel. Tato soutěž se koná každé dva roky pro vybrané

jednotky, které jsou předurčeny pro zásahy u dopravních nehod s využitím hydraulického vyprošťovacího zařízení.

Letošní soutěž proběhla v Žarošicích. Soutěže se zúčastnilo celkem 10 jednotek Jihomoravského kraje, a dále pak jedno hostující družstvo z jiného kraje mimo soutěž.

Vzhledem k počtu mladých členů v naší jednotce byl o účast na soutěži velký zájem, jehož výsledkem byly dva soutěžní týmy. Zároveň je zde podmínkou, že soutěžící nesmí být příslušníky HZS (profesionálními hasiči). A tak první tým tvořili Marek Kala – velitel, David Špaček – zdravotník, Jakub Pernica – strojník a Lubomír Sůsa – technik. Ve druhém týmu byli Matěj Tetur – velitel, Pavel

Habáň – zdravotník, Tibor Strýček – strojník a David Marhold – technik. Oba týmy si vedly téměř stejně dobře, tým Jedovnice A skončil na 6. místě a tým Jedovnice B na 5. místě.

Oběma týmům patří poděkování, jak za účast na trénincích, tak na samotné soutěži, kterou doprovázelo extrémně horké počasí.

Poděkování náleží rovněž organizátorům za přípravu soutěže, která pomohla k získání nových zkušeností a k lepší přípravě na možné reálné situace.

Marek Kala

Společenská kronika

Jubilanti

Blahopřejeme všem jubilantům, kteří slaví narozeniny v červenci a srpnu 2023.

Přejeme jim pevné zdraví, štěstí a spokojenost do dalších let života.

Červenec

1. 7. Emilie Němcová, Na Kopci 502, 85 roků
3. 7. Jiří Malý, Riviera 216, 80 roků
3. 7. Věra Stará, Zahradní 699, 88 roků
4. 7. Jitka Sotolářová, Kopeček 583, 85 roků
13. 7. Eliška Nejezchlebová, Habeš 599, 97 roků
14. 7. Věra Pešičková, Nad Rybníkem 367, 82 roků
16. 7. Miroslav Lapka, Na Kopci 502, 83 roků
19. 7. Václav Cimbálník, Na Větráku 574, 88 roků
26. 7. Alena Formánková, Barachov 182, 82 roků
26. 7. Anna Opltová, Wanklova 184, 92 roků

27. 7. Anežka Zouharová, K Propadání 232, 82 roků
30. 7. Jaroslava Dohnalová, Barachov 214, 81 roků

Srpen

4. 8. Jaroslav Pernica, Zahradní 699, 86 roků
5. 8. Dominik Štelmach, Záměstí 101, 93 roků
5. 8. Marie Doleželová, Za Kostelem 444, 94 roků
6. 8. Alžběta Kocourková, Zahradní 699, 83 roků
13. 8. Marie Grimová, Na Kopci 502, 82 roků
20. 8. Jiří Kmeč, Habeš 479, 84 roků
21. 8. Marie Smoradová, Na Kopci 501, 84 roků
28. 8. Vlasta Sehnalová, Záměstí 254, 80 roků
28. 8. Alois Musil, Na Kopci 543, 87 roků
31. 8. Soňa Jurková, Zahradní 699, 92 roků

O vítání nových občánků

Upozornění pro rodiče – Pokud budete mít zájem, aby vaše dítě bylo pozváno

na slavnostní vítání nových občánků, dostavte se prosím na Úřad městysu Jedovnice, kde

vyplníte přihlášku na tuto akci, nebo využijte níže uvedený **dokument ke stažení**.

Vyplněný formulář prosím odevzdejte na Úřadu městyse Jedovnice – matrika.

Na vítání občánků budou pozvány děti *jen s předem vyplněnou přihláškou na slavnostní vítání narozených dětí s trvalým pobytem v Jedovnicích*.

Přihláška „Vítání občánků“ ke stažení: <https://www.jedovnice.cz/cs/matrika>.

Informaci o termínu obřadu vám zašleme poštou, zhruba dva týdny před konáním. Pokud Vám termín nevyhovuje nebo se obřadu nemůžete zúčastnit, oznamte nám to prosím včas.

Tereza Gottwaldová, matrikářka ÚM Jedovnice

Kultura

26. 8. – 3. 9. Týden pro Jedovnice, respektive dva víkendy věnované Jedovnicím na konci prázdnin

*V předchozích letech vznikla u nás v Jedovnicích tradice vikendu nebo týdne nabitého různými převážně kulturními událostmi. I letos pro vás Týden pro Jedovnice připravujeme. **Údělejte si tedy čas oba poslední srpnové víkendy. Přesné hodiny a podrobnosti budou s předstihem zveřejněny všemi obecními médii a na plakátcích.***

- **Sobota 26. 8.** – odpoledne v kině prezentace PhDr. Pavla Borského, výsledky stavebně historických průzkumů panského dvora (lihovaru) a domu čp. 44 (na náměstí). Na to naváže prohlídka areálu bývalého panského dvora.
- **Neděle 27. 8.** – odpoledne komentovaná historická vycházka po Jedovnicích, během které se představí nová sokolská naučná stezka (připravujeme několik tabulí), cíl v Tyršově osadě nad rybníkem. Na vycházku naváže „Jeden den v Tyršově táboře se Sokolem“ (den od budíčku a ranní rozcvičky až po večerní oheň si zkrátíme asi na 2–3 hodinky).

- **Úterý 29. 8.** – navečer komentovaná prohlídka kostela.
- **Sobota 2. 9.** – dopoledne vernisáž výstavy modelářů a sběratelů v KD. Pokud máte nějakou zajímavou sbírku i vy a chtěli byste se přidat, ozvěte se J. Plchovi na tel. 720 484 223.

Odpoledne posezení s harmonikou a jedovnické štrúdlöbraní (přehlídka s ochutnávkou) v KD. Pokud se chcete pochlubit sladkým nebo slaným štrúdlem (možno i štrúdlem) či závinem s jakoukoli náplní, přihlaste se prosím na tel. 720 484 223.

- **Neděle 3. 9.** – možnost prohlídky výstavy modelářů a sběratelů v KD.

Odpoledne naváže setkání pod dožínkovým věncem na Barachově – Bivojanka, Tetiny a Lipka zahrají a zatancují na rozloučenou s prázdninami.

Pokud vás program zaujal, sledujte další informace a pozvánky.

Všechny zve a na viděnou se těší kulturní komise

15. 9. – 15. 10. Soutěž Nejhezčí podzimní dům a předzahrádka v Jedovnicích

Asi jste si všimli, že letos nebyla vyhlášena tradiční letní soutěž Rozkvetlé Jedovnice. Tentokrát jsme se totiž v kulturní komisi shodli na tom, že by bylo dobré pojmut to nějak jinak a nově, budeme tedy letos oceňovat nejkrásnější

a nejbarevnější podzimní výsadby a dekorace. **Od poloviny září do poloviny října budou členové komise procházet Jedovnice a fotografovat to, co je zaujme na místech viditelných z veřejných komunikací.** Můžete se

zapojit i vy a poslat fotky vašich vlastních zahrádek anebo zahrádek „cizích“, které si podle vás zaslouží ocenění. Prosíme, aby vždy aspoň na jednom snímku bylo vidět **číslo popisné** daného domu.

Soutěžní kategorie: a) nejhezčí podzimní dům, b) nejhezčí podzimní předzahrádka. Tři

ocenění v každé kategorii obdrží odměnu (nákupní poukázku).

Adresa pro zaslání tipů, námětů, dotazů nebo fotografií do soutěže: josef.plch@jedovnice.cz.

Pořádá kulturní komise

Informace z knihovny

Novinky v knihovním fondu od 1. 6. 2023

BELETRIE PRO DOSPĚLÉ

Dáma kontra střelec
(Dominik Dán)

Dítě, které jsem neměla
(Kate Hewittová)

Láska ve špičce italské boty
(Blanka Malá)

Dopisy, které nikdo nečetl
(Ilona Grey)

Smrt přichází do Pemberley (P. D. Jamesová)

Smrt všem prasatům (Tony Parsons)

Poslední rébus (Ian Rankin)

Léto plné neskutečných věcí (Rowan Coleman)

Cyklistka (Jana Poncarová)

Jelení vršek (Hana Marie Körnerová)

Polednice (Jiří Březina)

Černá linie (Vlastimil Vondruška)

Varhaník z mrtvé vesnice (Danuta Chlupová)

Vězenkyně (B. A. Paris)

Černá a purpurová (Wojciech Dutka)

Hospodyně (Joy Fieldingová)

Jenom ne Rich (Penelope Bloom)

Konflikt (Michaela Brnková)

Vir (Robin Cook)

Volynská rapsodie (Anna Strnadová)

Zítrěk ti nikdo neslibil (Kateřina Karolová)

Zloděj tváří (Arnošt Vašíček)

Zlomené duše (Patricia Gibneyová)

NAUČNÁ LITERATURA PRO DĚTI / MLÁDEŽ

Lidské tělo

Fotosoutěž - Léto zážitků

Je tady léto plné slunce, vody, turistiky a výletů. Nastává čas dětských radovánek a návštěv našich i vzdálenějších krajů. Léto je spojené s **množstvím zážitků**, o které se s námi můžete podělit a my vás za to rádi odměníme.

Zasláním fotografie do této soutěže účastník souhlasí s jejím zveřejněním na našem facebookovém profilu (<https://www.facebook.com/kulturajedovnice>) **Pro tři vylosované účastníky soutěže máme připravenou vstupenku do VIDA centra v Brně** (platnost do 30. 9. 2023). Účastnit soutěže se mohou všechny děti z Jedovnic ve věku **od 3 do 15 let**.

Doba trvání soutěže: do 17. 8. 2023.

E-mail pro zaslání fotografií: knihovna@jedovnice.cz.

Uveďte prosím svoje jméno a název fotografie.

Michaela Doleželová, knihovnice

Informace o činnosti místních škol

Základní škola

Pohár rozhlasu 2023

Ve dnech 9. a 10. května se naše základní škola zúčastnila tradiční atletické soutěže základních škol, která byla v letošním roce opět silně obsazena, v každé z kategorií se účastnilo 17 až 20 škol.

Soutěž nesoucí název „Pohár rozhlasu“ začala v úterý kategoriemi **mladších žáků a žákyň**. Nejprve byly na řadě sprinty na 60 metrů. Mezi děvčaty se nejlépe umístila na 23. místě Karolína Fojtová. Jitka Teturová a Kristýna Kuncová skončily obě v druhé polovině startovního pole. Mezi chlapci předvedl skvělý výkon David Šenkýř, kterému jen těsně unikly stupně vítězů a skončil na 4. místě. Naopak Míru Čechovi a Viktoru Kuchařovi tato disciplína příliš nesedla.

V běhu na 600 metrů se opět představila Karolína Fojtová a spolu s ní šestáčky Natálie Čížková a Viola Bartošovská, která z tria dopadla nejlépe, nicméně se holkám v silné konkurenci nepodařilo příliš prosadit.

Také Mírek Čech s Davidem Šenkýřem se zúčastnili i dlouhého běhu, pro chlapce byla trať dlouhá jeden kilometr. Přestože se David na trati viditelně trápil, nakonec se vyhecoval na pěkné 20. místo. Mírek dopadl ještě lépe a jeho běh jej zařadil na výborné 8. místo.

V technických disciplínách se soutěžilo ve skocích do výšky i do dálky a v hodu kriketovým míčkem. Velice slušným hodem na hranici téměř 50 metrů se v soutěži prezentoval Aleš Kopanický, kterému tento výsledek stačil na 13. místo. V soutěži jej doplnili Viktor Kuchař a Samuel Hrazdíra. Ještě lépe se v hodu vedlo děvčatům. Kristýna Kuncová s výkonem 33 metrů obsadila 10. místo a o moc nezaostala ani 15. Kristýna Zezulová. Zada jim v kryla ještě Nikola Štafová.

Kristýna Zezulová se snažila o body také ve skoku dalekém, nakonec spolu s Veronikou Pospíšilovou skončily shodným výkonem 332 cm ve druhé polovině výsledkové

listiny. Ještě za nimi jistila bodový zisk Viola Bartošovská. Ve skoku dalekém chlapců se slušný skok na hranici 4 metrů podařil Aleši Kopanickému (21. místo) o kousek dále byli téměř totožnými výkony (380 a 378 cm) Jan Dvořák s Erikem Kakáčem.

Poslední dva jmenovaní se účastnili také skoku vysokého, což je disciplína, ve které se Jedovnicím v posledních letech daří, a oba chlapci to také potvrdili. Erik Kakáč překonal 142 cm a skončil 6. Jan Dvořák jej dokonce ještě o jednu výšku překonal a 146 cm jej vyneslo na stříbrnou pozici. Děvčatům se ve výšce bohužel tolik nedařilo. Jitka Teturová po svých výkonech na Kunštátské laťce vstupovala do soutěže jako jedna z favoritek, bohužel však v průběhu závěrečných pokusů na 130 cm byla odvolána na štafetový závod a na vyšší postupnou výšku jí již nezbyly síly. Dělené 8. místo je sice hezkým výsledkem, ale Jitka se určitě cítila ještě na lepší umístění. Veronika Pospíšilová přispěla body díky 20. místu, Nikolu Štafovou bohužel limitovaly problémy s odrazovou nohou.

Na závěr programu čekaly na soutěžící štafety. Složení družstva chlapců se kvůli absencím nominovaných žáků několikrát proměnilo. Nakonec bohužel chlapci postavili na start pouze jednu štafetu ve složení Šenkýř, Kakáč, Čech, Kopanický. Klukům se však podařilo zaběhnout výborně a umístili se na krásném 7. místě z 22 startujících štafet. Děvčata na start postavila štafety dvě, ani jedné se však příliš nedařilo. První štafeta běžela ve složení Teturová, Fojtová, Pospíšilová a Zezulová. Ve druhé štafetě se na start postavila Štafová, která se zdravotně necítila zcela ideálně, a k ní tři šestáčky (Kuncová, Čížková, Bartošovská). Obě dívčí štafety doběhly na zadních pozicích startovního pole.

U děvčat se nepodařená štafeta bohužel odrazila také na celkovém umístění (16. z 19.), naopak u kluků jim právě štafeta pomohla

ke krásnému 7. celkovému místu. Za zmínku stojí také bodový přísun Davida Šenkýře, který byl celkově 5. nejlepší ze všech startujících závodníků.

Další den přišla na řadu kategorie **starších žáků a žákyn** (8. – 9. třída). Stejně jako předšlý den byly na programu nejdříve sprinty na 60m. Slušně rozběhnuto měla Natálie Šíblová, po problémech se stehem ale v závěru ztratila. Dobrý výkon předvedla Beáta Štenclová (18. místo) a skvěle se sprint podařil Zuzaně Ševčíkové, která vybojovala 7. pozici. Ještě o něco lépe se dařilo chlapcům. Michal Mašek bral 20. místo a Martin Kunc se dokonce dostal na stupně vítězů díky 3. nejrychlejšímu času. Žáda jim kryl ještě David Paar, který na poslední chvíli zastoupil Ondřeje Štěpánka, který se nestihl dostavit na start od lékaře.

Štěpánek však už nechyběl na startu běhu na 1500 metrů a umístil se přesně v polovině startovního pole, díky čemuž získal důležité body pro tým. 15 sekund za ním doběhl Vít Sedlačík. Martinu Kuncovi tato trať tentokrát vůbec nesda. Na trati dlouhé 800 metrů se

příliš nedařilo Kateřině Dánielové ani Gabriele Musilové, které obě na podzim skvěle reprezentovaly na delších tratích v přespolním běhu. Krásné 8. místo v osmistovce vybojovala Jana Sedláčková.

Místo hodů kriketovým míčkem čekal na starší žáky a žákyně vrh koulí. Vít Sedlačík obsadil slušné 20. místo, o několik pozic za ním skončil Michal Mašek (27.). Vrháčské disciplíny se zúčastnil ještě Marek Tesař. Dobrý výkon předvedla v soutěži dívek Kateřina Dánielová, která obsadila 17. místo. Cenné body přinesla také Šárka Kuchařová.

Ve skoku dalekém se David Ježek s Kristiánem Ondráčkem umístili přibližně v polovině startovního pole (25. a 29. místo), Davidu Paarovi tato disciplína příliš nevyšla. U dívek se nedařilo Veronice Matuškové strefit se do odrazu, o výrazný výsledek se nepostarala ani Beáta Štenclová. Naopak Janě Sedláčkové vyšel jeden z pokusů náramně a výkon 447 cm ji vyvihl na 4. místo.

Skok vysoký chlapců s sebou přinesl velmi zajímavou podívanou. Kristián Ondráček a Marek

Tesař přeskočili oba shodně 150 cm, v opravdu silné konkurenci jim to však stačilo až na 24. a 26. místo. David Ježek překonal ještě o dvě výšky více a s výkonem 158 cm se vměstnal do nejlepší desítky, konkrétně na 9. místo. Soutěž ovládl dominantním výkonem 182 cm bývalý žák naší školy, aktuálně reprezentující TGM Blansko, Štěpán Pernica. I soutěž děvčat byla zajímavá, hlavně z pohledu Jedovnic, protože se zde o nejvyšší umístění prala Sofie Toncerová, která nakonec jen těsně přišla o stupně vítězů a skončila na 4. místě. Spolu s ní ve skoku vysokém soutěžily ještě Zuzana Ševčíková a Linda Kuncová.

Na závěr programu na soutěžící opět čekaly štafety. Tentokrát se povedlo v obou kategoriích postavit dvě štafety. Druhá štafeta chlapců, ve složení Tesař, Ondráček, Paar a Sedláčik, měla za úkol hlavně pojistit bodový zisk pro případ, že by naše první štafeta selhala. To se ale naštěstí nestalo. Přestože se příliš nepovedla závěrečná předávka, i tak se štafeta ve složení Kunc, Ježek, Štěpánek, Mašek umístila na krásném 8. místě (z 26 štafet). Obě štafety děvčat byly velmi vyrovnané a v cíli je dělily od sebe pouhé 3 desetiny sekundy. Štafeta „A“ ve složení Ševčíková, Štenclová, Šíbllová, Kuncová byla celkově 14. a štafeta „B“, ve které se představily Dánielová, Musilová, Sedláčková a Matušková, skončila na 15. místě.

Obě naše družstva se umístila na slušných místech také v celkových výsledcích. Družstvo děvčat skončilo na celkovém 10. místě ze 17 startujících škol. Družstvo chlapců dopadlo ještě lépe, když dosáhlo na 8. místo z celkem 20 škol. Nejvyšší bodové přínosy svým týmům zajistil u chlapců Michal Mašek (22. ze 163 účastněných) a u dívek Zuzana Ševčíková (celkově 8.) a Jana Sedláčková (16. ze 155 účastněných).

V obou dnech žáci předvedli řadu výborných výkonů. Některé disciplíny byly méně povedené, ale všichni účastníci žáci si zaslouží uznání za vzornou reprezentaci školy.

Mgr. Lukáš Buřt

Zahraniční návštěva na ŽŠ

V rámci projektu Erasmus+ se ve dnech 22. až 26. května na jedovnické základní škole

uskutečnilo setkání více jak 40 dětí a pedagogů z partnerských škol ze Slovenska a Maďarska. Programem celého týdne se neslo téma rybářství a rybníkářství. V pondělí, po příjezdu našich hostů do Jedovnic, je čekala procházka s panem porybným okolo rybníka Olšovce. Po večeri si vyslechli krátký koncert jedovnického ženského sboru Píseň.

Slavnostní uvítání ve škole proběhlo hned druhý den ráno. Děti navštěvující ZUŠ Jedovnice si připravily lidové tance, děti ze 4. třídy vystoupily s několika písničkami. Naše hosty přivítala nejen ředitelka školy Lenka Danielová, ale také paní starostka Irena Žižková.

Žáci naší školy se společně se zahraničními účastníky seznámili s historií chytání ryb v České republice, podle našich předků se naučili uplést vrše a vyzkoušeli si s nimi ulovit rybu z rybníka Olšovce. Svoji zručnost prokázali při vykrajování ryb z hlíny i barvení triček pomocí Sava. Žáci z 6. tříd si pro své zahraniční kamarády připravili zajímavé prezentace o naší vlasti, její historii, našich zvycích i tradičních pokrmech. Nechyběly také informace o Jedovnicích a naší základní škole. Nová přátelství měly děti možnost navázat i při opékání špekáčků.

Ve středu na všechny čekal výlet do Punkevních jeskyní. Velkým zážitkem pro všechny byla plavba po řece Punkvě a cesta lanovkou k propasti Macocha. Své sportovní dovednosti děti uplatnily na turnaji škol v bowlingu.

Předposlední den byl nabitý dalšími aktivitami. Hned ráno hosté navštívili VIDA science centrum, kde nejprve zhlédli 3D film o korálových útesech. Potom již nic dětem nebránilo vyzkoušet všechny atrakce, které toto unikátní místo nabízí.

V odpoledních hodinách, za krásného slunečného počasí, si všichni vyzkoušeli různě způsobu chytání ryb. Nezapomenutelným zážitkem pro děti i dospělé byla plavba po Olšovci v dračí lodi. Celý program vyvrcholil rozdáváním sladkých odměn a certifikátů spojených s diskotékou ve školní tělocvičně.

V pátek nastalo velké loučení. Dopoledne všichni v Brně navštívili Papilonii (motýlí dům) a nakoupili dárečky pro své blízké. Poté se již naši zahraniční přátelé vypravili plni nových zážitků do svých domovů. Již teď se

všichni těšíme na další společné setkání, tentokrát v září v Maďarsku.

Ing. Lenka Danielová, Ph.D., ředitelka školy

Ukončení školního roku 2022/2023

Po roce se opět celá škola setkala na Barachově, kde za krásného slunného počasí proběhlo slavnostní ukončení školního roku 2022/2023. Po delší době to byl první školní rok bez nepříjemných covidových opatření. Také žáci z Ukrajiny se již u nás ve škole zabydleli, našli si nové kamarády a zapojili se do výuky.

V tomto školním roce jsme toho zvládli opravdu mnoho. Prvnáčníci i žáci 6. tříd se zúčastnili adaptačního pobytu. Pokračovala úspěšná spolupráce se Školním lesním podnikem Masarykův les Křtiny. Žáci se zúčastnili celé řady vědomostních a sportovních soutěží,

ve kterých slavili nejen úspěch. I přes nepřízeň počasí a sněhu jsme zvládli lyžařský výcvik jak na prvním stupni v Olešnici, tak na druhém v Orlických horách. Zorganizovali jsme projektové dny a den pro rodiče. Žáci z druhého stupně měli možnost navštívit partnerskou školu v Tatranské Lomnici a v Aschheimu. V květnu jsme děti ze Slovenska a Maďarska zase přivítali u nás v Jedovnicích. Žáci devátých tříd úspěšně zvládli přijímací zkoušky a čekají je po prázdninách noví spolužáci na středních školách, které si vybrali.

Před rokem jsme přivítali nové žáky prvních tříd. Za celý rok udělali pěkný kus práce. Naučili se číst, psát i počítat. Dnešním dnem se tedy oficiálně stávají našimi malými čtenáři. Knižní odměnu jim za to předala paní Michaela Doleželová z knihovny městyse Jedovnice.

Po celý školní rok se v pravidelných termínech uskutečňoval sběr papíru a hliníkových obalů. Do soutěže se zapojili všichni žáci školy i se svými rodiči. Celkem jsme za školní rok vybrali 12 038 kg starého papíru. 3. místo s krásným výsledkem 1439 kg sesbíraného papíru obsadila třída 1. A, 2. místo 2. A, která sesbírala 1472 kg papíru, a 1. místo 8. B s 1753 kg papíru.

V letošním roce opět žáci 9. tříd psali a obhájili své ročníkové práce na vybrané téma. Každý z žáků měl svého konzultanta, se kterým v pravidelných intervalech konzultoval svoji práci. Na přelomu měsíce května a června žáci výsledky své práce úspěšně prezentovali před komisí. Ocenění za nejlepší ročníkovou práci ve třídě 9. A obdrželi Marek Tesař a Eva Štefčíčková. Odměnu za nejlepší ročníkovou práci ve třídě 9. B získala Eliška Žáková a Anna Stehlíková.

Pochvalu ředitelky školy za výborný prospěch po celou dobu studia obdrželi z 9. A Valentina Horáková, Klára Příkrylová a Eva Štefčíčková, ze třídy 9. B Magdaléna Bezděková a Monika Urbanová.

Naším devátákům se dnešním dnem naplnilo devět let studia na naší základní škole. Vysvědčení převzali na Úřadu městyse Jedovnice z rukou paní starostky Ing. Ireny Žižkové. Na Barachově se žáci rozloučili s ostatními pedagogy a žáky školy. Z letošních absolventů jich 10 odchází na gymnázium, 23 na studijní (maturitní) obory nabízené SOŠ a 3 žáci nastoupí do učebních oborů. Přejeme všem úspěšné vykoučení do další životní etapy.

Velké poděkování si zaslouží všichni pedagogičtí i nepedagogičtí pracovníci školy za svou práci v průběhu celého školního roku, za péči

o svěřené děti a jejich podporu. Děkujeme také všem rodičům a přátelům školy ze jejich pomoci a podpory v průběhu celého školního roku. Přejeme krásné letní dny, plné pohody a sluníčka a již teď se těšíme 4. září se všemi na viděnou.

Ing. Lenka Danielová, Ph.D., ředitelka školy

Zahájení nového školního roku

Vážení rodiče, milí žáci,

i když jsou prázdniny teprve ve své polovině, již nyní připravujeme nový školní rok. **Prvnáčky a jejich rodiče slavnostně uvítáme v pondělí 4. 9. 2023 v 9.00 hod. v kulturním domě v Jedovnicích.** Uvítání bude spojeno s představením vyučujících i hostů a s kulturním programem. Přivítat nové žáky přijdou také jejich spolužáci z 9. tříd. Po skončení programu se rodiče s dětmi přesunou do ZŠ, kde na ně již budou čekat slavnostně vyzdobené třídy s dárečky, děti se seznámí se spolužáky i vychovatelkami ze školní družiny. Rodiče si mohou pro své děti vyřídít také čip pro vstup do školy a ke školnímu stravování. Po skončení programu žáci odcházejí v doprovodu rodičů domů. Žáci ostatních tříd (2.–9. třída) zahájí nový školní rok v 7.50 hod. ve svých kmenových třídách pod vedením třídních učitelů. Jejich program bude končit v 9.30 hod.

Školní družina bude v provozu od úterý 5. 9. 2023 v běžném režimu, tedy včetně ranní družiny.

Od 5. 9. 2023 mají žáci také možnost školního stravování.

Těšíme se na vás!

Za vedení školy

Ing. Lenka Danielová, Ph.D., ředitelka ZŠ

Mateřská škola

Naplňujeme projekt Kamarádi Moravského krasu

V rámci projektu Kamarádi Moravského krasu, který je dlouhodobě součástí našeho Školního vzdělávacího programu předškolního vzdělávání, pořádaly jednotlivé třídy výlety do okolí mateřské školy. Jak takový výlet probíhal a co

bylo jeho přínosem, o to bychom se s vámi rádi podělili.

Výlety Kapříků

„My jsme malí Kapříci, my jsme zdatní chlápíci.“ To je heslo naší třídy, které se dětem podařilo koncem jara a začátkem léta řádně naplnovat. V rámci plánovaných třídních výletů jsme se třikrát vydali objevovat okolí Jedovnic.

Naše první cesta byla daná tématem domácích zvířátek a zavedla nás do Kotvrdovic k dřevěnému srubu s kozami. Pěší výlet poskytuje dostatek prostoru pro pozorování, pohyb a také například pro paměťové hry. Pozorovali jsme přírodu, hmyz, zvířata. Děti měly za úkol si je zapamatovat postupně, jak je cestou viděly. Cestu „tam“ nám zpříjemnily hádanky. Na cestě „zpět“ si děti zaskákaly panáka. Obdivuhodná energie.

Druhý výlet v pořadí byl motivovaný vodou a vedl nás okolo rybníka Olšovce. Na zádech batůžky se svačinkou a pitím a s úsměvem na tváři jsme se vydali objevovat okolí naší školky. Na hrázi jsme pozorovali kačenky, ryby a v altánku si dali první zastavení se svačinou. V přírodě dětem velmi chutná, a tak posilnění dobrým jídlem jsme se vydali na cestu za plněním úkolů. Byly věnované ekologii. Povíдали jsme si o tom, co do vody patří a nepatří a proč. A když to do vody nepatří, kam to tedy patří? Rozhovor se stočil i na téma odpadu a co s ním. Co by to bylo za cestu bez překvapení? Na kartičce se nám objevilo tajné písmo a znamenalo:

„Hleďte Kapříci poklad“. Děti se rozběhly do okolí a u velkého stromu objevily truhlu s pokladem. Rukou „šmátralkou“ si každý vyloučil poklad, za který nezapomněl poděkovat. Záhadou pro nás bylo, jak se tam ten poklad objevil. Že by to byl hasstrmánek z našeho rybníka, který byl rád, že děti vědí, co do rybníka nepatří? Tak to pro nás zůstalo tajemstvím.

Třetí, poslední a také nejnáročnější výlet byla šípkovaná, kterou pro nás připravil pirát. Před školkou na chodníku jsme objevili vzkaz: „Hleďte podle šipek cestu k pokladu“. To byla pro děti velká motivace. Po cestě kolem hřiště směrem do kempu plnily úkoly. Přiřazovaly činnosti typické pro roční období, udělaly si rozcvičku – 10 dřepů a 10 výskoků, hádaly hádanky o zvířatech, rozlišovaly, co je ovoce a co je zelenina, zazpívaly si písničku o čápovi. Pokračovali jsme cestou nahoru lesem nad kemp. Po cestě děti upevňovaly svoji zdatnost a orientaci v prostoru. Sem tam někoho z kamarádů bolely nohy, někoho píchla větelka, někdo si odřel kolínko. Přesto se nám podařilo dojít k cíli a objevit poslední vzkaz: „Hleďte

poklad“. Bylo to pro nás velké překvapení, když jsme na lodi uviděli opravdového piráta. V tu chvíli už děti nic nebolelo a napjatě čekaly na to, co se bude dít. A věřte nebo nevěřte, pirát pro nás poklad opravdu měl. Tedy až po tom, co si ověřil, že se dětem podařilo splnit všechny úkoly. Když se otevřela truhla s pokladem, opět se dětem rozzářila očička a ztracené síly se vrátily. Pirátovi jsme poděkovali, zazpívali a před návratem do školky také zamávali. Ten se pak vydal zpět, někam na moře – a my se již těšíme na moře zážitků o prázdninách. Velké poděkování patří mamince, paní Ivoně Fricové, která vše krásně a pečlivě přichystala a nechala nás objevovat, těšit se, ale také překonat drobnou nepohodu a něco se naučit.

Paní učitelky Jitka a Lenka ze třídy Kapříci

Kačenky na farmě

Děti ze třídy Kačenky mají rády zvířátka, proto když jsme dostali tip na návštěvu soukromé farmy Gremy v Krasové, neváhali jsme. Na návštěvu se sluší přinést nějakou pozornost. Po domluvě s rodiči děti doma posbíraly zbylé nasušené pečivo, mrkev, jablka a vše přinesly do mateřské školy. **Vybavení batohy se svačinou jsme se v úterý 20. 6. vydali na cestu autobusem.** Paní farmářka nás srdečně přivítala. Na zahradě za domem se děti nasvačily a už se nemohly dočkat zvířátek. Jedním z nich je domácí hlídač, chundelatý pejsek, který nám dělal společnost hned od příchodu. Děti vzaly své dárky i zbytky svačin pro zvířátka a vydaly se na dvorek. Viděly, jak slepice snášejí vejce, proč se jim dává umělé vajčko do kurníku, co má drůbež nejraději, jak se svolává ke svačině. Posbíraly si na památku peříčka, a pak rychle do ohrady k ovečkám. Tyhle se nestříhají, zbavují se vlny samy po kouscích. **Nejvíce nás přitahovali koně,** směli jsme je pohladit (ale ne ze zadu) a dát jim něco dobrého (pamlsek nabízet z otevřené dlaně). Jeden koník byl nemocný a musel dodržovat přísnou dietu, ten od nás nic dostat nesměl. **Mezi zvířátky se chodí pomalu a nesmí se moc křičet, to jsme rozhodně dodržovali.** Jako poslední jsme navštívili stádo kozíček. Byla zde tři malá kůzlátka a jedna koza měla dokonce výcvik z cirkusu, ale prý už všechno zapoměla. Dozvěděli jsme se mnoho

zajímavých informací. Slíbili jsme paní farmářce, že příští školní rok budeme s rodiči schovávat staré pečivo pro zvířátka z farmy. Milou tečkou byla návštěva u rodičů malé Elly, kde jsme se osvěžili nanuky. Všem moc děkujeme, byl to povedený výlet.

Paní učitelky Alena a Markéta ze třídy Kačenky

Hastrmánci na Lanáčku

Ve čtvrtek 15. června jsme s dětmi ze třídy Hastrmánci vyrazili na pěší výlet na dětské hřiště Lanáček v Kotvrdovicích. Cesta nám příjemně utíkala, ale již za prvním velkým kopcem jsme se museli osvěžit a nasvačit. Paní učitelka Monika vyzkoušela s dětmi jejich prostorovou orientaci, a to při nalévání vody z láhve (z výšky) přímo do úst. Pro některé to byl zapeklitý úkol a příjemné osvěžení v podobě mokrého trika, které během chvíle uschlo. **Zaměřili jsme se na rozvoj vlastních smyslů.** Pozorovali jsme okolní přírodu, její rozmanité letní barvy, orientovali jsme se v prostoru – děti přišly na určující bod Jedovnic, který je vidět již z dálky – kostel, určovaly barvy domů, které viděly směrem na Kotvrdovice. Při chůzi po cyklostezce jsme sledovali stíny kamarádů a navzájem si poměřovali svoji výšku. Záměrně jsme pozorovali kaštany, jejich nezralé plody a tvar listů. Na okraji lesa děti zaujali mravenci, brouci a pavouci. **Na hřišti si děti vyzkoušely svoji**

zdatnost při překonávání překážek na herních prvcích, kde musely zapojit všechny čtyři končetiny a procvičit i pravolevou orientaci. Po cestě zpět se děti několikrát zapojily za sebe do vláčku. Když se jim rozpojil, zkoušely to znovu a znovu. Díky hře nám cesta zpět ubíhala rychleji, a hlavně i s úsměvem na rtech. Výlet jsme si všichni moc užili a po dobrém obědě padly děti, příjemně unavené, do postýlek.

*Paní učitelky Martina a Monika
ze třídy Hastrmánci*

Žabičky v Rudickém propadání

Po stopách Jedovnického potoka jsme se vydali ve čtvrtek 15. června. Cestou jsme se na chvíli zastavili u Julínků na chatě u rybníka Dymáku, kde se děti mohly posilnit svačinou a výborným koláčem. Pokračovali jsme směrem k vesnici Rudice. Cesta nás vedla kolem potoka. Vody bylo málo. Chvillemi byl průtok čistý, chvillemi kalnější. Ryby jsme neviděli, zato v místech, kde voda spíše stojí, jsme viděli drobné pulce. Jedovnický potok pramení

1 km severně od Senetářova. V povodí můžeme najít několik rybníků, zejména Budkovan a Olšovec, s celkovou plochou 50 hektarů. **Potok se ztratí, propadá se do hloubky země v místě, které se jmenuje Rudické propadání.** A to byl cíl naší cesty. Místo samo o sobě je kouzelné, ale zároveň nebezpečné vyvýšeninami s kořeny stromů a skálami. Nahlédli jsme směrem k místu, kam se potok propadá, chvíli jsme si povídali o tom, že potok se znovu vynoří v Josefovském údolí, až proteče Rudickým propadáním a Býčí skálou, a vydali jsme se na zpáteční cestu. Děti hledaly různé velké klacky a těšily se, že si z nich vyrobí tomahavky a šipy. **Poslední téma tohoto školního roku bylo „Indiáni, aneb učíme se všechno o jejich životě hravou formou“.** Jak to tedy bylo s těmi indiány? Nejprve jsme zhlédli několik dokumentů o indiánech a jejich způsobu života. Pomocí glóbusu a atlasu světa jsme vyhledali Severní Ameriku, obývanou indiány. V dětské encyklopedii jsme zjistili, jaká obydlí si stavěli, jakým způsobem lovíli, jak se oblekali, čím se zdobili, jaké měli rituály. V následujících dnech

se děti začaly proměňovat v opravdové indiány. Vymyslely název našeho kmene – Rychlí vlci, postavily týpí, zvolily indiánský pozdrav a společně vyrobily totem – symbol totožnosti kmenové skupiny. Nejčastěji bývá vyobrazen v podobě zvířete, v našem případě tedy vlka. Každý indián si vyrobil čelenku a lapač zlých snů. Stará indiánská legenda praví, že všechny noční můry zůstanou na tkací síti a zmizí do prvního svítání, dobré sny pak sklouznou zpět do mysli spícího. A nyní přišly na řadu klacky, které si děti přinesly z pěšího výletu do Rudického propadání. Začaly z nich vyrábět oštěpy a tomahavky, kterými indiáni lovili zvěř, která byla jejich potravou. Na pracovním ponku jsme klacky pilkou zakrátili, jako hrot jsme použili šablony vytisknuté z 3D tiskárny. Venku na školkové zahradě se děti učily lovit zvěř. Střílely z luku, házely tomahavkem a oštěpem. Abychom měli co lovit, vyrobili jsme si velkého bizona. Celé indiánské téma jsme zavířili dopoledním programem s názvem: Lovci bizonů. Jako správní lovci jsme si pomalovali obličej válečnými znaky a vydali se ven k plápolajícímu ohni. Nejprve proběhla válečná porada, která je součástí všech indiánských obřadů. Dozvěděli jsme se, že musíme absolvovat stezku odvahy a složit zkoušku indiánských dovedností. Teprve poté se z nás stanou

lovci bizonů. Prvním úkolem byl válečný tanec za doprovodu bubínků a indiánské hudby. Po něm jsme se vydali na lov bizona, na kterého jsme stříleli lukem a šípy. Mezi další dovednosti patřilo plazení se za kořistí, házení tomahavkem na cíl, indiánský běh, plížení se do indiánské vesnice, zdolání stezky v nebezpečném terénu. Kmen Rychlých vlků úspěšně složil indiánskou zkoušku a všichni se tedy stali lovci bizonů. Na památku si domů odnesli zbraně, čelenky, lapače zlých snů a společnou fotografii. Howgh.

Paní učitelky Lenka a Jitka ze třídy Žabičky

Cílem jarních a letních vycházek bylo přenášet výuku dětí ven, do přírody, poznávat blízké okolí a formou zážitkové pedagogiky se dozvídat nové věci. Cíl byl naplněn a pro děti začaly prázdniny. Některé z dětí navštěvují školku i v měsíci červenci, kdy máme omezený provoz. Do 21. července probíhají letní činnosti a hry v jedné ze tříd. Bonusem je prostorná venkovní terasa, která je od rána pro děti otevřena. Oblíbené jsou hry s vodou a mlhoviště, umístěné na školkové zahradě. **Přejeme dětem pěkné prázdninové dny. Školákům přejeme úspěšný vstup do základní školy, opravdové kamarády a ať je jim ve škole dobře.**

*Za kolektiv zaměstnanců MŠ Jedovnice
Jitka Kučerová, ředitelka školy*

Vážení přátelé ZUŠ F. B. Ševčíka Jedovnice, máme pro vás čerstvé informace o dění na naší škole.

Zápis žáků do výtvarného oboru a domluva rozvrhu proběhne v pondělí 4. září 2023 od 10:00 do 15:00 a v úterý 5. září 2023 od 12:00 do 17:00 ve výtvarné učebně ZUŠ (budova B SPŠ Jedovnice, 1. poschodí).

Zápis žáků do tanečního oboru a domluva rozvrhu proběhne v úterý 5. září 2023 od 12:00 do 17:00 v tanečním sále ZUŠ (budova B SPŠ Jedovnice, 1. poschodí).

Pro žáky hudebního oboru budou informace o domluvě rozvrhu vyvěšeny na webových stránkách školy.

Závěrečný koncert minulého školního roku

28. června se konal v kulturním domě Závěrečný koncert ZUŠ. Na něm posluchači mohli slyšet reprezentativní výstupy žáků hudebního oboru, stejně jako zhlédnout krásnou výstavu prací žáků oboru výtvarného, jehož absolventi zároveň slavnostně obdrželi závěrečná vysvědčení. Před samotným koncertem vystoupili před kulturním domem žáci dechového orchestru pod vedením pana učitele Formánka.

Pozvánka na koncert barokní hudby

ZUŠ Jedovnice a sdružení Společně pro Jedovnice vás zvou **v úterý 26. září 2023**

v 18 hodin do obřadní síně úřadu městyse Jedovnice na 1. benefiční koncert, jehož výtěžek bude věnován na obnovu hrobky prof. F. B. Ševčíka. Na cembalo zahraje paní učitelka Kateřina Mašová a její žáci.

K diskusi o ZUŠ

V poslední době probíhají diskusní a analytické kulaté stoly v rámci SPR (strategický plán rozvoje) ohledně rozvoje městyse Jedovnice. Kulatých stolů se účastní zástupci organizací ze všech sfér společenského dění, včetně zástupců škol, působících na území městyse Jedovnice. Z těchto jednání (jejichž součástí je i dotazování občanů) vyplývá, že je naše škola v Jedovnicích vnímána pozitivně, což mě těší a za což děkuji především celému kolektivu. Zároveň je z výstupů patrné, že ne vše ohledně základního uměleckého vzdělávání je vždy občanům jasné. Proto uvedu některé příklady:

- Hudební nauka je povinná u hudebního oboru nejen z důvodu přirozeného rozvoje např. znalosti hudební historie a znalosti notového zápisu, ale i z důvodu toho, že to nařizuje legislativa, kterou nemůžeme (a ani nechceme) obcházet.
- Dále jsem zaznamenal připomínky občanů ohledně ceny za vzdělávání. Mohu všechny ujistit, že se zde opět držíme legislativy, zároveň chci poznamenat, že úplata za umělecké vzdělání na ZUŠ je z pohledu srovnání

s případnou výukou soukromou velmi nízká, navíc soukromá výuka negeneruje oficiální výstupy vzdělávání, tedy vysvědčení. Na ZUŠ nejsme poskytovatelé kroužků, ale plnohodnotného vzdělávání pod hlavičkou ministerstva školství.

Děkuji, že jste mi věnovali pozornost a pochopili mé pohnutky k vysvětlení některých dílčích témat. Děkuji také všem, kteří nám zachovávají přízeň a přeji všem klidný zbytek léta.

S pozdravem Michal Hreňo, ředitel školy

Taneční obor

Velmi náročný, ale krásný a úspěšný školní rok 2022/2023 je za námi. Prázdniny si všichni užíváme naplno, avšak už teď máme pár nápadů a myšlenek, co by se mohlo v novém školním roce udělat. Snad se vše podaří a nápady se uskuteční... Více však neprozradím, ať se máte na co těšit :-).

Krásné letní dny přeje Lenka Šimková

Děti a mládež

Dymáček

DYMÁČKOVINY číslo 4/2023

Milí rodiče a přátelé našeho rodinného a mateřského centra Dymáček, zdravíme vás v době prázdnin, tedy letních dnů, dovolených, táborů, grilování, houbaření, koupaní ve vodě, opalování, pikniků a dalších činností a aktivit spojených s létem.

Máme na vás prosbu:

Hledáme lektorku cvičení / aktivní maminku / aktivního tatínka.

Naše cvičení s dětmi je závislé na osobě lektorky (to je vedoucí maminka, ale může to být i tatínek), která se toho zhostí a vede hodinu, odemyká kulturní dům, má připravené básničky a případně koriguje cvičení. A pokud toto vše umíte a chcete se zapojit, budeme rádi, když se nám ozvete. Naše centrum prostory má, i díky podpoře městyse, vybavení také máme, zájem rodičů s dětmi také máme, ale chybí nám ta nejdůležitější součást – lektor/ka cvičení, vedoucí party dětí a maminek nebo prostě tahoun cvičení.

Víte o někom? Chcete vy sama, ale nejste si jistá? Ozvěte se nám a rádi vás zaškolíme, předáme vám zkušenosti a pomůžeme. Nemusí jít nutně

Dymáček o.s.
mateřské a rodinné centrum

o maminku/tatínka bydlicí/ho v Jedovnicích, může se jednat i o někoho z okolních vesnic. Cvičení je časově zvolené dle režimu dětí.

Přemýšlejte tedy během letních radovánek a ozvěte se nám na mail: marcdymacek@gmail.com nebo Messenger na Facebooku.

Akce na začátek září:

Sobota 23. 9. Bazárek v Kulturním domě od 9.00 do 11.30

Neděle 24. 9. Dopravní hřiště v Blansku od 9.30 do 11.00

Váš Dymáček

Skautský tábor 6. oddílu v Bradavicích

2. července bylo na nástupišti devět a tři čtvrtě opravdu rušno. Třicet novopečených studentek vyrazilo Bradavickým expresem do Školy čar a kouzel v Bradavicích, jinými slovy na tábořiště uprostřed Rakoveckého údolí. Cesta rychle ubíhala a večer byly kouzelnice při slavnostním ceremoniálu rozřazeny Moudrým kloboukem do čtyř kolejí.

Hned následující den začala výuka. Studentky se učily létat na koštěti, míchat rozličné lektvary, poznávat bylinky, nechyběla ani hodina Přeměňování, nebo Péče o kouzelné tvory.

Během dopoledne se děti zapojovaly do chodu školy a pomáhaly s přípravou oběda, nebo se staraly, aby bylo čím topit. Život v Bradavicích byl tedy opravdu nabitý nejrůznějšími činnostmi, během nichž získávaly studentky body pro svou kolej do soutěže o školní pohár.

Netrvalo ale dlouho a v Bradavicích se začaly dít podivné věci, a protože se vedení školy rozhodlo problémy neřešit, musely se děti pustit do vyšetřování na vlastní pěst. Nakonec malé kouzelnice pachatele dopadly a vše se vysvětlilo. Na závěr byl u slavnostního závěrečného ohně vyhlášen vítěz školního poháru, naposledy se zazpívala bradavická hymna a pak už se děti vydaly s kopou kouzelných zážitků a nových zkušeností zpátky do světa mudlů.

Za profesorský sbor Angelina Baret

Poděkování za celý rok

Rádi bychom na tomto místě poděkovali za celý školní rok všem dětem, které s námi na schůzkách a výpravách zažívaly dobrodružství, a rodičům za jejich spolupráci, důvěru a podporu. Moc si toho vážíme a už teď se těšíme, až se v září zase potkáme na schůzkách.

Skauti ze střediska Jedovnice

Spolky

SK Jedovnice

FOTBAL: rozlosování OP 2023/2024 - podzim

- Ne 13. 8. v 17.30 hod.
SK Jedovnice – Bořitov
- Ne 20. 8. v 17.00 hod.
Černá Hora – SK Jedovnice
- So 6. 9. v 17.00 hod.
SK Jedovnice – Drnovice
- Ne 3. 9. v 16.30 hod.
Knínice – SK Jedovnice
- Ne 10. 9. v 16.30 hod.
Boskovice/Letovice – SK Jedovnice
- So 16. 9. v 16.00 hod.
SK Jedovnice – Vysočany/Šošůvka

- Ne 24. 9. v 16.00 hod.
Sloup – SK Jedovnice
- So 30. 9. v 15.30 hod.
SK Jedovnice – Skalce
- Ne 8. 10. v 15.30 hod.
Olešnice – SK Jedovnice
- So 14. 10. v 15.00 hod.
SK Jedovnice – Lipůvka
- Ne 22. 10. v 15.00 hod.
Lipovec – SK Jedovnice
- Ne 29. 10. ve 14.00 hod.
SK Jedovnice – Ostrov
- Ne 5.11. ve 14.00 hod.
Doubravice – SK Jedovnice

Světová gymnestráda v Amsterdamu

Česká obec sokolská se pravidelně zúčastňuje Světových gymnestrád (WG) již od roku 1993 v rámci výpravy České republiky pod záštitou České gymnastické federace. Nejinak tomu bude letos, kdy se **tři členky Sokola Jedovnice** podívají na přelomu července a srpna **do Amsterdamu**. V hromadné skladbě Rocková symfonie za účasti asi 500 sportovců budou cvičit se zajímavým náčiním zvaným sock poi. Budeme jim držet palce, ať se jim vystoupení vydaří a ať si pobyt v Nizozemsku užijí.

Chystáme se na XVII. všesokolský slet

Šest roků uplynulo jako voda a sokolové mají před sebou další tradiční velkou oslavu sportu, a to **XVII. všesokolský slet**, který proběhne v Praze **v příštím roce**. Nácvik skladeb a vystoupení na sletu je otevřeno i pro nesokolskou veřejnost, tedy pro všechny, kteří nejsou pohodlní jít se jednou týdně „protáhnout“ na zkoušku, kteří přivítají společnost jiných stejně nadšených sportovců a kteří jsou ochotní udělat si čas na zkoušky a na veřejná vystoupení.

V Jedovnicích budeme cvičit skladbu pro **předškolní děti** s názvem **Mravenci**, kde základní celek tvoří 8 dětí a jedna cvičitelka. Pro **starší žactvo** je určena sestava **Fitness**, na jejíž nácvik je přihlášeno 21 dětí. Čtyři muži nás budou zastupovat v **mužské skladbě Před kamerou**, při níž si zacvičí a poskládají „lidské pyramidy“ na hudbu z bondovek. Pro **ženy a mladší seniorky** je určeno cvičení **Babí léto**, které zajímavě využívá deštníku jako cvičebního náradí a symbolizuje slunný, barevný a příjemný den v sychravém podzimu. Jak se dá nepřízni počasí a osudu čelit společnou aktivitou, to nám předvede 16 žen z Jedovnic a okolí. Skladbu pro **všechny generace** s názvem **Rocková symfonie**, která bude mít premiéru letos na světové Gymnestrádě v Amsterdamu, nacvičují čtyři jedovnické cvičenky. Patnáct **seniorů a seniorek**, včetně členů Věrné gardy, se představí

ve cvičení na hudbu Karla Gotta optimisticky nazvaném **Jdi za štěstím**.

Veškeré informace ke všem dvanácti sletovým skladbám najdete na <https://www.sokol.eu/projekt/slet>.

Pokud se chcete stát součástí některé z hromadných skladeb a ještě váháte, neváhejte dlouho. Ozvěte se nám na mail sokoljedovnice@centrum.cz. **Nacvičovat začneme již v půlce září!**

Sokol spolu v pohybu – Sletová štafeta

Letošní týden sportovních aktivit **Sokol spolu v pohybu** bude tematicky věnován právě blízkému se všesokolskému sletu. V týdnu od 23. září do 1. října proběhne v celé republice program inspirovaný sletovou štafetou – různé štafetové běhy a soutěže štafet, program s využitím štafetového kolíku. Sokolské jednoty budou vytvářet listy se sletovými poselstvími a ty jakkoli, například štafetovým způsobem, směřovat přes župy do krajských měst, odkud budou dále putovat do Prahy.

V Jedovnicích se 28. září setkají zástupci sokolských jednot župy Krále Jiřího, aby předali svá poselství vedení župy, které je v sobotu 30. září dopraví do krajského cíle župních štafet – do Tišnova. V neděli 1. října proběhne slavnostní program předání sletových poselství v Tyršově domě v Praze k rukám sletového výboru ČOS.

V rámci župního setkání v Jedovnicích ve čtvrtek 28. září bude pro veřejnost připraven jako doprovodný program **běh rodinných štafet**. Tak sestavte čtyřčlenné rodinné týmy a začněte trénovat :-). Místo a čas budou ještě upřesněny.

Pozvánka na česko-slovinský koncert
Ženský pěvecký sbor Píseň vás zve na česko-slovinský koncert, který se koná v rámci již tradičního setkání moravských a slovinských sborů. Koncert proběhne **v pátek 6. října 2023 v kulturním domě v Jedovnicích** za účasti našeho sboru Píseň a několika **slovinských sborů z Nové Gorice**. Více informací naleznete s blízkým se termínem na stránkách obce, FB Píseň

a plakátu v Turistickém informačním centru v jedovnické knihovně.

Památný den sokolstva

I v letošním roce uctíme památku všech, kteří položili život v boji za svobodu národa, za svobodu vlasti a za demokracii. Potkáme se v **neděli 8. října** v podvečerních hodinách na Barachově a společně vypustíme na hladinu rybníka lodičky osvětlené svíčkami, abychom tak naplnili myšlenku **Večera sokolských světel** – za každou umučenou duši jedna zapálená svíčka. Jste srdečně zváni s vašimi dětmi.

Pozvánka na „burčákové“ pochody

TJ Sokol Jedovnice připravuje zájezd na „burčákové“ pochody:

7. 10. Pochod slováckými vinohrady, **Dolní Bojanovice** – Prušánky

14. 10. Burčákový pochod, **Mutěnice**

Připravujeme 5. ročník Sokolského běhu republiky

Již popáté letos vyběhnou sokolové i široká veřejnost 28. října v rámci Sokolského běhu republiky na oslavu naší země. Unikátní událost, která se koná každoročně právě na výročí založení Československa, loni přilákala na start přes šest a půl tisíce nadšených běžců na 61 místech v ČR i v zahraničí.

Jedovnický závod je situován do klidného a příjemného prostředí v okolí rybníka Olšovce.

Trasa vede od spodní brány kempu Tyršova osada směrem k penzionu Kůlna, kaštanovou alejí k hrázi mezi rybníky Budkovan a Olšovec, po hrázi se běžci dostanou na asfaltovou cestu ulice Riviera, po které se vrátí ke spodní bráně Tyršovy osady. Více informací a registrace na www.behrepubliky.cz.

Kateřina Klimešová, Milada Sotolářová, Kateřina Veselá

Tetiny ve Velkých Bílovicích

Ve čtvrtek **6. července 2023** vyrazily jedovnické Tetiny a malý vzorek tanečnic z Lipky na pozvání tamějších sokolů na jih do Velkých Bílovic. Odpolední akce u příležitosti výročí upálení mistra Jana Husa započala slavnostním průvodem se sokolskými prapory od kulturního domu na Krástelku – období našeho sokolského hřiště. Zde proběhl kulturní program s ukázkami tanečních a sportovních vystoupení. Zatančily děti z bílovické mateřské školy, folklorní soubory Trnka a Kordula. Zdravotní cvičení předvedli sokolové z Bzence, zazpívaly Mariánky z Vacenovic, předvedly se sokolky z Postoupek a ukázkou ze sletové skladby zcvičila věrná garda z Bílovic a Břeclavi. My jsme společně s několika děvčaty zatančily tři tanečky z našeho repertoáru. Atmosféra celé akce

byla úžasná, počasí vyšlo, a tak jsme si všichni sváteční odpoledne pěkně užili.

Tímto bych ráda za Tetiny a za Lipku poděkovala **VŠEM**, kteří nás v naší činnosti jakýmkoli způsobem podporují. Nebudu jmenovat, protože bych určitě na někoho zapomněla :-).

Tak tedy velké díky a Tetiny a Lipka vás tímto zvou na dožínkový věnec, a komu to nevyjde a chtěl by nás vidět, tak tančíme ještě na hořech v Lipovci.

Hezký zbytek léta přeje Jitka Vávrová

Duchovní sloupek

Dívat se, vidět, prožít

Seděl jsem v autě na lesním parkovišti a pojídal svačinu. Na mohutný smrk tři metry přede mnou přiletěl strakapoud a zběžně proklepával kůru kolem dokola od země do výše asi dvou metrů. Trochu jsem zalitoval, že mám fotoaparát v batohu a batoh v kufru auta, ale kdybych si pro něj šel, spolehlivě bych strakapouda vyplašil. Ten však i bez toho plašení odletěl. Asi to byla rychlá lesní zdravotní prohlídka, strakapoud ani jednou nezabušil do kmene smrku tak, aby vydoloval zpod kůry něco k snědku. Po chvíli se však vrátil a společně s ním přiletěli tři menší, zřejmě letošní potomstvo. Všichni zaparkovali na kmeni smrku a ten dospělý, nepoznám, jestli tatínek nebo maminka, tentokrát zabušil do stromu ze všech sil a po několika vteřinách vytáhl z vydlaného otvoru nějakou larvu a ukázal ji mladým. Ti se hned hrnuli k svému rodiči v naději, že dostanou lákavou dobrotu. Nedostali nic, úspěšný lovec ji snědl sám. Strakapoud se zřejmě snažil přimět své potomky, aby to zkusili sami, a při první návštěvě stromu si ověřoval pravděpodobnost úspěšnosti jejich možná prvního pokusu získat samostatně potravu. Mladí se rozptýlili po kmeni, sem tam do něho párkrát ťukli, ale ani jeden z nich nezabušil do kmene zobákem tak, jak jim to bylo předvedeno. Chvilí předstírali snahu ulovit si něco k snědku, ale pak jeden po druhém někam odlétl, jejich učitel zůstal na místě sám. Vypadalo to, že čeká, jestli se jeho žáci vrátí, a když se tak nestalo, odletěl za nimi. Představení skončilo.

Zůstal jsem na tom místě přes noc a dočkal jsem se dalšího představení. Kolem druhé hodiny noční jsem musel na krátkou

hygienickou procházku a když jsem se vracel, pozdivil jsem oči k obloze a snad půl hodiny jsem je z ní nespustil. Vzhledem k příhodným podmínkám bylo vidět tolik hvězd jako na snímcích z hvězdáren ve velkých nadmořských výškách v nejsušších oblastech Zeměkoule, kde výhledu nebrání světelný smog ani pára v ovzduší. Několikrát jsem byl na místech doporučených vzhledem k poloze k pozorování noční oblohy, ale tolik hvězd jsem nikdy neviděl. Bylo jich tolik, že se mezi nimi docela ztrácela známá a obvykle dobře viditelná souhvězdí. Stál jsem a hleděl a ani mě nenapadlo pokusit se tu nádheru vyfotit, i když bych hvězdy nevyplašil dolováním fotoaparátu z batohu a času jsem měl dost. Jsou situace a chvíle, kdy bych fotografování cítil jako znesvěcení něčeho posvátného. Ten kousek vesmíru byl tak velkolepý, že jsem jen žasnul nad tím, co vidím, i nad tím, že je to jen zlomeček nepředstavitelně velkého celku. Nedávno jsem spal na velkolepé vyhlídce na východě Železných hor. Byl to pohled jako z rozhledny, i když jsem stál na zemi. Původně jsem tudy jen procházel, ale i tak jsem se výhledem kochal půl hodiny. Taky jsem fotil, ale hlavně se jen díval. Vrátil jsem se tam večer, abych měl fotku krátce před západem Slunce, a zůstal přes noc, abych si to ráno vyfotil při osvětlení z opačné strany. Většinu času jsem se však jen díval. A protože jsem tam byl dlouho, mohl jsem pozorovat další návštěvníky. Přijeli na kole nebo autem, vyfotili si krásný výhled, nasedli a odjeli. Nikdo si nesesdl na lavičku nebo do trávy, aby se jen tak díval. Všichni spěchali dál lovit kilometry nebo další zajímavosti v krajině.

Spěchali, i když většina z nich pravděpodobně byla na dovolené.

Ale kdy jindy než o dovolené bychom se měli učit zastavit se, dívat se na něco krásného a žasnout, nikam nespěchat? Na tu vyhlídku se můžu vrátit, ale čtyři strakapoudy na jednom stromě asi už nikdy neuvidím, a i když jsem na tom lesním parkovišti nocoval

vícekrát, na skvělé podmínky k pozorování hvězd jsem natrefil jen jednou. Kdoví, kolikrát jsme sice byli na správném místě ve správnou dobu, a přesto nám uniklo něco z toho, co nám nezajistí žádná cestovní kancelář, a to jen proto, že jsme se nezastavili a hned zase někam pospíchali.

Václav Trmač, farář

Historie

Kroniky vyprávějí, tentokrát o fotbale...

Fotbal. Co skrývá těch šest obyčejných písmen? Fenomén fotbal, nejrozšířenější kolektivní sport na světě, oblíbený i nenáviděný, opěvovaný i prokletý. Hry podobné fotbalu vznikly už kdysi dávno ve starověku. Svou dnešní podobu získal fotbal v Anglii, někdy v 16. století. Mičudu proháněli naši dědové, naši tátové, své stoupence má fotbal mezi kluky i holkami každé generace. Hraje se od vesnických plácků až po fotbalové chrámy jako je Camp Nou ve španělské Barceloně či Wembley v Anglii. Nejslavnějším fotbalistou všech dob je určitě Pelé. Jméno této brazilské fotbalové legendy zná na světě snad každý. Také u nás v Česku máme fotbalové velikány „světového formátu“. Plánička, Masopust, Bican a další. Máme bohatou fotbalovou historii. A samozřejmě svoji fotbalovou současnost. A protože v tomto roce slaví jedovnický fotbal 100 let, mj. Jedovnice jsou třetím „nejstarším“ klubem na okrese (starší jsou už jen Boskovice a Rájec), je namístě zalistovat v jedovnických kronikách a vrátit se po „fotbalových stopách“ k prvopočátkům tohoto sportu v Jedovnicích.

A co říkají kroniky?

Po roce 1920 začal fotbal víc a víc pronikat i na venkovská hřiště a bylo jen otázkou času, kdy si tento sport získá své stoupence i v Jedovnicích. Stalo se tak roku 1923, kdy byl založen klub „Moravský Kras Jedovnice“. Předsedou se stal Josef Machač. Nejdříve se hrálo „Na obůrce“, v místech dnešního

parkoviště, později byla vyčleněna pro kopanou louka „pod dvorem“. Tam existuje hřiště dodnes. V létě r. 1923 bylo nové hřiště slavnostně otevřeno. K utkání se tehdy jezdilo koňským potahem, např. cesta do Šlapanic trvala až 5 hodin.

Zakládající členové byli: p. učitel Vladík, p. Jeřábek, p. Šebela, p. Kučera, p. Kousalík a p. Trunda.

Kopaná se hrála nejdříve na přátelské bázi, na soutěže došlo až v roce 1933, kdy se klub přihlásil do mistrovských soutěží Západosmoravské župy, kde hrál v nižších třídách. Později se fotbal přestal hrát organizovaně. Až po 5 letech se další mladí nadšenci kopané shromáždili kolem p. Oldřicha Mazala a vytvořili podmínky pro založení nového klubu pod názvem „Krasový sportovní klub“ (KSK) Jedovnice. Klubovými barvami byly určeny modrá a bílá, které platí dodnes. Jako kabiny sloužila místnost ve dvoře hostince „U Kousalíků“, odkud chodili hráči na hřiště již oblečení.

Největších úspěchů dosáhli jedovničtí fotbalisté během druhé světové války, kdy byla kopaná kromě kina téměř jediným zdrojem zábavy. V jedovnickém týmu působili např. brankář Řitička, který v mladších letech reprezentoval národní mužstvo Československa, oporami týmu pak byli například MUDr. Josef Vašíček, Eduard Crhonek či Josef Hořava z Drahan. Po válce se v Jedovnicích hrála krátce soutěž I. B,

poté mužstvo sestoupilo a do I. B se vrátilo až po dlouhých 28 letech. Vedoucím fotbalu a jeho duší a organizátorem byl od jeho založení Oldřich Mazal, který měl nesporné zásluhy na činnosti a výsledcích klubu.

Tolik ze stránek kronik...

A co v současnosti?

Na úspěchy minulých let jsme navázali ročníkem 2014/2015, kdy Jedovnice díky lepšímu vzájemnému zápasu s Vilémovicemi postupují do krajské soutěže I. B. Stalo se tak pod vedením trenéra Tomáše Šenka. První dvě sezóny se dařilo nadmíru dobře, poté přichází období plné negativ (odchody či zranění hráčů, změna trenéra atd.), což mělo za následek sestup zpět do okresního přeboru. Tam působíme dodnes. Hrajeme na krásném travnatém hřišti, na kterém se první mistrovský zápas mužů (Jedovnice – Jaroměřice 1:0) odehrál 1. 5. 2002. Jedovnice pokřtily nové hřiště vítězstvím, když jedinou branku tohoto utkání dal hlavou Ing. Jaroslav Šíbl. Ovšem tu úplně první branku na tomto hřišti zaznamenal

téhož dne dopoledne v utkání přípravky tehdy osmiletý Pavel Pešička, současný brankář A týmu Jedovnic.

Ročník 2022/2023 byl pro Jedovnice fotbalově velice složitý a náročný. Podzimní část nevyšla úplně podle představ. Jedovnice skončily třetí od konce. Do jara jsme proto vstupovali s jediným cílem, zachránit okresní přebor i pro příští ročník. Nebylo to jednoduché, ale podařilo se. Krůček po krůčku, být pod obrovským tlakem, za stále podpory věrných fanoušků, jsme tohoto cíle dosáhli! Doufejme, že rok, kdy slavíme 100. výročí fotbalu v Jedovnicích, bude dobrým odrazovým můstkem pro příští ročník, který nám už už klepe na dveře. A přejme si, ať nám fotbal přináší jen radost a potěšení. Protože to je pravý smysl této hry, to je to, proč plníme ochozy a znovu a znovu se těšíme na těch 90 minut radosti, napětí a nervů, na ten koktejl emocí, který dokáže namíchat právě fotbal. Fenomén fotbal!

Jitka Koutná, kronikářka

Napsali jste nám

Dotazníkové šetření, kulaté stoly, beseda s občany v KD

Dotazník jsem vyplnila, obou kulatých stolů jsem se zúčastnila a na besedě v KD jsem také byla. Možná mi nepřísluší hodnotit uvedené akce, ale přesto napíšu pár poznatků a svůj subjektivní pohled. Myšlenka dotazníkového šetření a kulatých stolů byla určitě dobrá, otázka je, zda vedení obce bude slyšet na výsledky dotazníkového šetření (DŠ) a přání občanů, anebo si půjde svojí cestou? Zřejmě nebudu daleko od pravdy, že tomu tak bude. Besedu s občany v KD měla paní Cejnarová připravenou přehledně, srozumitelně a prezentace byla na velmi dobré úrovni. Výsledky DŠ doplnila statistickými údaji městyse a pro srovnání zpracovala i údaje jiných obcí, které v každém případě byly zajímavé. Vše se nedá zmínit, snad jen to důležité. Počet obyvatel se blíží k hranici 3000 obyvatel včetně imigrantů

(159). Přirozený růst ročně kolísá, nicméně ze statistických údajů vyplynul zvyšující se trend stárnutí občanů (toto je problém celorepublikový). Celý dokument bude umístěn na webu městyse a zde se s ním mohou občané seznámit. V každém případě občany nejvíce zajímala témata Panského dvora a budovy č. 44 a na tato témata byla právě zaměřena beseda s občany v KD. Překvapila mě malá účast, ale s tím se nedá nic dělat. Držme se tedy posledního setkání v KD a daných témat. Zde se nabízí příležitost pro mladé, kteří chtějí založit rodinu, nemají kde bydlet – a ne každý si může dovolit koupit byt či dosáhnout na hypotéku. U kulatých stolů padl návrh na obecní nájemní bydlení pro mladé, ale toto není podporováno! Právě nájemní bydlení je při výstavbě bytových domů podporováno státem

a na tyto projekty poskytují dotace obcím, spolkům, církvím atd. V DŠ bylo nejvíce hlasů ze strany občanů postavit byty v Panském dvoře (ne další bytovku, jen kopírovat původní objekt do výšky dvou poschodí), místa je dost, tak proč ne společně s klubovny pro skauty a pionýry. Je to lukrativní objekt, který by měl být využíván denně a na 100%. Myšlenka zřídit zde komunitní centrum pro kulturní a společenské akce, vtáhnout do života občanů městyse rekreanty a turisty, umístit zde kavárnu, kadeřnictví, švadlenu a jiné služby či obchody není zrovna šťastná, ale to je čistě můj pohled. V Jedovnicích máme dvě cukrárny/kavárny a jedna z nich bojuje o přežití. Kdo si dnes nechává šít cokoli? Vše se dá koupit a v obchodě vám to i upraví na míru. Švadlena byla v budově č. 44 pro drobné opravy a prodej drobného šitého zboží (dívčí, dámské spodní prádlo aj.), nevyplatilo se, skončila. Kadeřnictví máme 3 provozovny, a tak by se dalo pokračovat dál.

Co se týče budovy č. 44, zde si v DŠ občané žádali ponechat prodej květin. Snad tedy bude jejich přání vyslyšeno a květiny zůstanou tam, kde jsou. Věřím, že než bude s konečnou platností rozhodnuto, jak se s danými objekty naloží, tak se opět potkáme a určitě s větším zájmem občanů. Držme si všichni palce, nechť vše dopadne ke spokojenosti občanů.

Hana Formánková

Děkujeme paní Formánkové za její zapojení se do tvorby nového strategického plánu rozvoje obce – a tedy i za tento její text, který si zaslouží reakci.

Obecní nájemní bydlení pro mladé dosud v Jedovnicích nikdo neřešil, samotné otevření diskuse o něm je tedy možná začátkem nové cesty. Jedním z hlavních výsledků dotazníkového šetření je totiž právě potřeba řešit bydlení pro mladé rodiny, což vyplynulo také z otázky na využití bývalého panského dvora. Rozhodování o tom, kde v obci má probíhat výstavba, včetně té bytové, je ovšem věcí územního plánování. Obec teď nemůže, bez jakékoli hlubší rozvahy, něco konkrétního slíbit.

Z dotazníkového šetření vyplynula některá přání občanů poměrně výrazně, ale mnohdy se obdobně výrazně objevil i názor opačný. Například na jednu stranu nedostatek bytů (a „hlad“ po jejich výstavbě), na druhou přání další bytové domy už nestavět.

Pokud jde o dvě výše uvedené objekty – čp. 44 (dům nad Havlíčkem) a čp. 83 (panský dvůr / lihovar), pak je několik hledisek, která je potřeba vzít v úvahu:

- s čím šly jednotlivé subjekty do voleb
- názory (podněty) občanů vzešlé z dotazníků
- reálné možnosti financování
- názory odborníků (architektů, urbanistů).

Využití čp. 44 by mělo být provázáno s rekonstrukcí horní částí náměstí. Studie je hotová, bude představena veřejnosti.

Areál bývalého panského dvora a lihovaru je v aktuálně platném územním plánu definován jako „plocha pro občanskou vybavenost“, což je velmi mnohoznačný pojem, který ale bydlení vylučuje. Záměrem minulého zastupitelstva bylo změnit určení na „plochu pro hromadné bydlení“, měl zde vzniknout bytový dům soukromého investora, ne tzv. startovací byty.

V současnosti městyse v rámci probíhající třetí změny územního plánu navrhuje, aby na parcele panského dvora bylo zachováno využití pro občanskou vybavenost, ale zároveň aby zde v omezené (podmíněné) míře bylo umožněno i bydlení.

Návrhy na využití čp. 83 a jeho návaznost na širší okolí v tuto chvíli zpracovávají formou studií tři renomované architektonické ateliéry. Předali jsme jim výsledky dotazníkového šetření (tj. že mezi občany existuje zájem o bydlení a zároveň o „občanskou vybavenost“, tedy konkrétněji např. klubovny pro spolky a pro dětské organizace nebo prostory pro některé služby), ale neúkolovali jsme je, že tam musí vzniknout přesně to či ono.

Návrhové studie budou také představeny veřejnosti a bude se o nich dále diskutovat, proto prosíme všechny – nepředbíhejme a nedělejme závěry předem.

Dominika Cejnarová a Josef Plch, zastupitelé

Kalendář akcí srpen–prosinec 2023

Přehled až do konce roku. Zapište si už teď do svých diářů data těch událostí, které vás zaujmou. Chybějící podrobnosti budou zveřejněny v dostatečném předstihu na plakátcích, webových stránkách, sociálních sítích a v textžurnálu.

SRPEN

- pá 11. 8. Hudební léto: koncert Tom Sawyer Band (od 19 h, pořádá restaurace na Barachově)
- so 19. 8. Haastrošfest: koncert David Kourek, Petra Šany Šanclová, Honza Ingr, Zdeněk Vřešťál (od 18 h, pořádá restaurace U Hastrmana)
- út 22. 8. zájezd – bude upřesněno (MS ČČK)
- ne 27. 8. (nebo 10. 9. – bude upřesněno) sbírka Diakonie Broumov (MS ČČK)
- **26. 8. – 3. 9. Týden pro Jedovnice** (za účasti některých spolků připravuje kulturní komise) – program na str. 8

ZÁŘÍ

- ne 3. 9. Posezení pod dožínkovým věncem na Barachově (Bivojanka, Tetiny a Lipka)
- so 9. 9. Haastrošfest: The Fakers, Pearl Jam Tribute Band (od 18 h, pořádá restaurace U Hastrmana)
- bude upřesněno – vycházka Známe své okolí? (MS ČČK)
- bude upřesněno – Ringo (Pionýr)
- bude upřesněno – Pohádkový les (Pionýr)
- od poloviny září – zahájení nácviку sletových skladeb – více na str. 22
- so 23. 9. – so 30. 9. týden Spolu v pohybu: čt 28. 9. sletová štafeta, běh rodinných štafet (Sokol) – více na str. 22
- so 23. 9. Bazárek v Kulturním domě od 9 do 11.30 (Dymáček)
- ne 24. 9. Dopravní hřiště v Blansku od 9.30 do 11.00 (Dymáček)
- út 26. 9. Koncert barokní hudby – obřadní síň městyse Jedovnice (od 18 h, pořádá ZUŠ Jedovnice a Společně pro Jedovnice, výtěžek

bude věnován na obnovu hrobky prof. F. B. Ševčíka) – více na str. 19

- 15. 9. – 15. 10. Soutěž Nejhezčí podzimní dům a předzahrádka – více na str. 8

ŘÍJEN

- ne 1. 10. Den seniorů – připravuje se Víkend seniorů 29. 9. – 1. 10., program bude upřesněn (různé spolky, spolková komise)
- pá 6. 10. Koncert slovinských sborů + sboru Píseň v KD – více na str. 22
- so 7. 10. Pochod slováckými vinohrady - Dolní Bojanovice (Sokol)
- ne 8. 10. Večer sokolských světél (Sokol)
- so 14. 10. Burčákový pochod – Mutěnice (Sokol)
- bude upřesněno – Drakiáda (Pionýr)
- bude upřesněno – Přednáška se zdravotní tematikou (Klub dobré pohody)
- pá 27. 10. Lampionový průvod k výročí vzniku republiky (městys, spolky, občané)
- pá 27. 10. Bubušou + Dýňobraní (Pionýr) – na sokolském hřišti
- so 28. 10. Sokolský běh republiky – start v Tyršově osadě (Sokol)

LISTOPAD

- so 4. 11 + ne 5. 11. Výlov Olšovce
- ne 5. 11. Benefiční koncert klasické hudby v kostele (ZUŠ Jedovnice, výtěžek bude věnován na obnovu hrobky prof. F. B. Ševčíka)
- so 11. 11. Běh za jedovnickým kaprem (SK)
- bude upřesněno – Posezení s kulturním programem (MS ČČK)

PROSINEC

- so 2. 12. Rozsvícení vánočního stromu (Klub rodičů MŠ, městys)
- ne 17. 12. Betlémské světlo (do kostela přinesou skauti)
- út 26. 12. Vánoční koncert ŽPS Píseň a dechového orchestru v kostele
- ne 31. 12. Silvestrovská vycházka (Sokol)
- ne 31. 12. Silvestrovský fotbalík (SK)

Přehled sestavily komise spolková a kulturní